

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор НУХТ,
професор _____ А.І. Українець
(підпис)

« ___ » _____ 20 р.

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК В СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до вивчення дисципліни
та виконання контрольної роботи
для студентів освітнього ступеня «Бакалавр»
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
денної та заочної форм навчання

Всі цитати, цифровий та фактичний матеріал, бібліографічні відомості перевірені. Написання одиниць відповідає стандартам

Підпис(и) автора(ів) _____
« ___ » _____ 2017р.

СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри
обліку і аудиту
Протокол № 9
від 31.01.2017р.

Реєстраційний номер
електронних методичних
рекомендацій у НМУ
49.78-01.02.2017

КИЇВ НУХТ 2017

Бухгалтерський облік в системі економічних відносин [Електронний ресурс]: методичні рекомендації до вивч. дисц. та викон. контрольної роботи для студ. освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» денної та заочної форм навч. / уклад. Л.І.Прохорова. – К.: НУХТ, 2017. - 26 с.

Рецензент: **Г.Г.Осадча**, канд. екон. наук

Укладач: **Л.І.Прохорова**, канд. екон. наук

Відповідальний за випуск **Л.М. Чернелевський**, канд. екон. наук, проф.

Подається в авторській редакції

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Метою вивчення дисципліни «Бухгалтерський облік в системі економічних відносин» є формування базових знань студентів з питань історії розвитку, основних понять, об'єктів бухгалтерського обліку та міжнародної системи норм удосконалення і розвитку бухгалтерської професії. з урахуванням світових тенденцій.

Завдання дисципліни «Бухгалтерський облік в системі економічних відносин» пов'язані з практичною реалізацією мети курсу. Головними завданнями є: вивчення еволюції бухгалтерського обліку; вивчення західних шкіл та виникнення бухгалтерського обліку як науки; вивчення історії бухгалтерської професії та бухгалтерської думки; підготовка студентів до розуміння ролі бухгалтера в суспільстві; дати знання щодо ролі міжнародних стандартів освіти в розвитку професійних бухгалтерів; вивчення фундаментальних принципів діяльності професійного бухгалтера; ознайомлення з Міжнародними стандартами фінансової звітності; вивчення етичних вимог Кодексу етики професійних бухгалтерів.

Форма проведення занять: лекції, практичні заняття. В лекціях розкриваються основні теоретичні проблеми курсу; показується застосування основних понять і категорій бухгалтерського обліку в конкретній практиці їх використання.

Практичні заняття передбачають: закріплення і поглиблення знань студентів з основних проблем курсу через розгляд конкретних практичних задач з практики бухгалтерського обліку; розгляд бухгалтерських нормативних документів. Аналізуються господарські ситуації, виконуються конкретні практичні завдання.

Курс «Бухгалтерський облік в системі економічних відносин» викладається студентам у першому навчальному семестрі.

Поточний контроль знань здійснюється шляхом усного опитування на заняттях, виконання практичних, індивідуальних завдань, підготовки рефератів та самостійної роботи.

Семестровий контроль передбачає написання модульних контрольних робіт та складання іспиту.

Студент повинен знати: історію бухгалтерської професії та бухгалтерської думки; види господарського обліку, його роль і місце в системі управління економічними суб'єктами; об'єкти бухгалтерського обліку як складові виробничо-господарської і фінансової діяльності; зміст бухгалтерської інформаційної системи; права, обов'язки і відповідальність службових осіб, які здійснюють ведення бухгалтерського обліку; зміст міжнародних стандартів освіти для професійних бухгалтерів; призначення Кодексу етики професійних бухгалтерів; роль Міжнародної федерації бухгалтерів у розвитку та вдосконаленні бухгалтерської професії на міжнародному рівні.

Студент повинен уміти:

Систематизувати і характеризувати основні етапи розвитку бухгалтерського обліку.

Визначати види господарського обліку. Розуміти роль бухгалтерської звітності в інформаційному забезпеченні управління господарюючими суб'єктами. Класифікувати господарські факти, ідентифікувати їх.

Характеризувати зміст бухгалтерської інформаційної системи: подвійний запис, рахунки, реєстри, баланс.

Виокремлювати характерні риси професії бухгалтера.

Розкривати зміст концептуальної основи міжнародних положень освіти.

З'ясувати зміст фундаментальних принципів Кодексу етики професійних бухгалтерів.

Визначати особливості моделей бухгалтерського обліку.

Студент повинен мати навички: дотримання основних вимог до оформлення первинних бухгалтерських документів; відрізнити бухгалтерський облік від інших видів обліку; ідентифікації господарських фактів; розуміння характерних рис професії бухгалтера; здатність знайти, отримати, систематизувати та розуміти інформацію; уміння використати отримані знання в подальшому навчанні за фахом.

Таблиця 1

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3,0	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	нормативної	
Модулів –1	спеціальність 071 «Облік і оподаткування» спеціалізація «Облік і аудит»	Рік підготовки:	
Змістових модулів –2		1-й	1й
Індивідуальне завдання: контрольна робота з.ф.н.		Семестр	
Загальна кількість годин: -90 годин		1-й	1-й
		Лекції	
		16год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	2 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		58год.	74 год.
		Індивідуальні завдання: контрольна робота	
		-	10 год
		Вид контролю: екзамен	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3,6	Освітній ступінь: бакалавр		

2.ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Модуль 1.

Змістовий модуль (ЗМ) 1. Облік і оподаткування: основні поняття, об'єкти бухгалтерського обліку, сфера діяльності, галузь науки.

Тема 1.Історичні аспекти розвитку бухгалтерського обліку.

Облік у стародавньому світі. Облік у середні віки. Розвиток західних шкіл бухгалтерського обліку. Виникнення класичної теорії бухгалтерського обліку. Історичний розвиток теорії і практичного застосування бухгалтерського обліку.

Література [4,9,10,13].

Тема 2.Бухгалтерський облік в діяльності господарюючих суб'єктів.

Економічний суб'єкт – складна система управління. Функції управління та їх інформаційні потреби. Господарський облік , його види і місце в системі управління економічними суб'єктами. Оперативний облік. Бухгалтерський облік. Статистичний облік. Управлінський облік. Мета і завдання бухгалтерського обліку. Організація облікового процесу на підприємствах, в установах і організаціях. Формування структури облікових підрозділів.

Роль бухгалтерської звітності в інформаційному забезпеченні управління та класифікація її користувачів.

Література [1,4,12,14].

Тема 3.Професія бухгалтер та її роль в суспільстві.

Характерна риса професії бухгалтера – діяти в інтересах громадськості. Права , обов'язки і відповідальність службових осіб, які здійснюють ведення бухгалтерського обліку на підприємствах, в установах і організаціях. Організація праці працівників з обліку. Організаційне, правове і технічне забезпечення ведення бухгалтерського обліку. Посадові інструкції як регламентація дій службових осіб при виконанні обов'язків . Права , обов'язки і відповідальність працівників з обліку. Головний бухгалтер підприємства, установи , організації: права, обов'язки і відповідальність.

Адміністративна і кримінальна відповідальність службових осіб, що здійснюють ведення бухгалтерського обліку.

Література [1, 12, 15,18].

Тема 4. Об'єкти бухгалтерського обліку – складові виробничо-господарської і фінансової діяльності.

Фінансові і господарські процеси та їх характеристика. Факти господарського життя як основний об'єкт бухгалтерського спостереження. Ідентифікація, оцінка і класифікація господарських фактів. Реєстрація первинних даних. Обробка облікових даних. Подання облікових даних у формах фінансової звітності.

Література [2, 3, 6,12,15,16].

Тема 5 . Процедура бухгалтерського обліку.

Зміст бухгалтерської інформаційної системи: подвійний запис, рахунки, регістри, баланс, звітність. Характеристика подвійного запису.

Бухгалтерські рахунки – спосіб класифікації об'єктів спостереження і відображення на них інформації про факти господарювання. Облікові записи і облікові регістри. Бухгалтерський баланс – метод статичного узагальнення бухгалтерських даних щодо об'єктів спостереження, які забезпечують виробничо-господарську і фінансову діяльність.

Література [2, 3, 14,15,17].

Змістовний модуль (ЗМ) 2 . Міжнародна система норм удосконалення та розвитку бухгалтерської професії.

Тема 6. Міжнародні стандарти освіти для професійних бухгалтерів.

Роль Комітету з питань освіти Міжнародної федерації бухгалтерів у вдосконаленні у світовому масштабі освіти та розвитку професійних бухгалтерів. Концептуальна основа міжнародних положень освіти. Характеристика основних положень міжнародних стандартів.

Зміст програм професійної бухгалтерської освіти. Професійні навички. Професійні цінності, етика і відносини. Безперервний професійний розвиток. Програма постійного навчання та подальшого розвитку професійної компетентності.

Література [1, 11].

Тема 7. Кодекс етики професійних бухгалтерів.

Кодекс етики: призначення, структура, визначення основних термінів. Фундаментальні принципи діяльності професійного бухгалтера: чесність, об'єктивність, професійна компетентність та належна ретельність, конфіденційність, професійна поведінка.

Література [1, 7,].

Тема 8. Міжнародні стандарти фінансової звітності та Міжнародна Федерація бухгалтерів.

Історичні аспекти розвитку обліку в зарубіжних країнах.

Американська модель бухгалтерського обліку. “Загальноприйняті принципи бухгалтерського обліку ” (GAAP) США. Європейська модель бухгалтерського обліку. Організація бухгалтерського обліку відповідно до вимог Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку. Діяльність Ради з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (РМСБО). Роль Міжнародної федерації бухгалтерів у розвитку та вдосконаленні бухгалтерської професії на міжнародному рівні. Кодекс етики Федерації професійних бухгалтерів і аудиторів України.

Література [1, 7, 11].

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Структура навчальної дисципліни подана в табл. 1.

Таблиця 1

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
<i>Змістовий модуль 1. Основні елементи методу бухгалтерського обліку.</i>												
<i>Тема 1. Історичні аспекти розвитку бухгалтерського обліку</i>	11,5	2	2	-	-	7,5	11,5	0,5	-	-	1	10
Тема 2. Бухгалтерський облік в діяльності господарюючих суб'єктів .	11	2	2	-	-	7	11	0,5	0,5	-	2	8
Тема 3. Професія бухгалтер та її роль в суспільстві.	10,5	2	2	-	-	6,5	10,5	0,5	-	-	2	8
Тема 4. Об'єкти бухгалтерського обліку – складові виробничо-господарської і фінансової діяльності.	11	2	2	-	-	7	11	0,5	0,5	-	1	9
Тема 5. Процедура бухгалтерського обліку	11	2	2	-	-	7	11	0,5	0,5	-	1	9
Разом за модулем 1	55	10	10	-	-	35	55	2,5	1,5	-	7	44
<i>Змістовий модуль 2. Міжнародна система норм удосконалення та розвитку бухгалтерської професії.</i>												
Тема 6 Міжнародні стандарти освіти для професійних бухгалтерів	11,5	2	2	-	-	7,5	11,5	0,5	-	-	1	10
<i>Тема 7. Кодекс етики професійних бухгалтерів</i>	12	2	2	-	-	8	12	0,5	0,5	-	1	10
Тема 8. Міжнародні стандарти фінансової звітності та Міжнародна Федерація бухгалтерів.	11,5	2	2	-	-	7,5	11,5	0,5	-	-	1	10
Разом за модулем 2	35	6	6	-	-	23	35	1,5	0,5	-	3	33
Усього годин	90	16	16			58	90	4	2	-	10	74

4. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ.

Планування практичних занять виконується разом для денної та заочної форм навчання у вигляді табл. 2.

Таблиця 2

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Практичне заняття 1. Історичні аспекти розвитку бухгалтерського обліку	2	-
2.	Практичне заняття 2. Бухгалтерський облік в діяльності господарюючих суб'єктів	2	0,5
3	Практичне заняття 3. Професія бухгалтер та її роль в суспільстві.	2	-
4.	Практичне заняття 4. Об'єкти бухгалтерського обліку – складові виробничо-господарської і фінансової діяльності	2	0,5
5.	Практичне заняття 5. Процедура бухгалтерського обліку	2	0,5
6.	Практичне заняття 6. Міжнародні стандарти освіти для професійних бухгалтерів	2	-
7.	Практичне заняття 7. Кодекс етики професійних бухгалтерів .	2	0,5
8.	Практичне заняття 8. Міжнародні стандарти фінансової звітності та Міжнародна Федерація бухгалтерів.	2	-
	Усього :	16	4

5.ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЕКЗАМЕНУ

- 1.Причини, що викликали розвиток обліку.
- 2.Основні періоди у розвитку бухгалтерського обліку.
- 3.Положення «Трактату про рахунки і записи» як внесок у виникнення і розвиток бухгалтерського обліку.
4. Матеріальні носії облікових записів у Месопотамії, Древньому Єгипті, Стародавньому Вавилоні, на Русі.
5. Внесок Франції в розвиток бухгалтерського обліку.
6. Особливості подвійної бухгалтерії в Німеччині.
7. Внесок Англії в розвиток бухгалтерської справи.
8. Міжнародний герб бухгалтерів.
9. Думка істориків щодо обліку в первісному суспільстві.
10. Причини появи облікових записів на матеріальних носіях.
11. Управлінські функції та їх характеристика.
12. Структура економічного суб'єкта.
13. Прямий і зворотній зв'язок в системі управління.
14. Процес планування і його характеристика.
15. Сутність процесу організації.

16. Мотивація, як елемент управління.
17. Особливості контрольної функції управління.
18. Сутність і характеристика господарського обліку.
19. Оперативний облік.
20. Статистичний облік.
21. Бухгалтерський облік.
22. Професіограма: характеристика , складові.
23. Здібності, що забезпечують успішність професійної діяльності бухгалтера .
24. Особистісні якості, інтереси і схильності , що забезпечують успішність професійної діяльності бухгалтера .
25. Якості, що перешкоджають ефективності професійної діяльності бухгалтера.
26. Посадова інструкція : призначення, характеристика основних розділів.
27. Предмет бухгалтерського обліку.
28. Об'єкти бухгалтерського обліку.
29. Ознаки групування господарських засобів.
30. Поділ господарських засобів за функціональною участю в процесі діяльності.
31. Сутність та визначення активів підприємства.
32. Необоротні активи.
33. Оборотні активи: поняття, характеристика.
34. Джерела формування господарських засобів підприємства.
35. Характеристика джерел власних засобів підприємства.
36. Зобов'язання підприємства: поняття, види.
37. Залучені (позикові) засоби підприємства.
38. Господарські процеси діяльності підприємства: види, характеристика
39. Поняття методу бухгалтерського обліку.
40. Види методів бухгалтерського обліку.
41. Елементи бухгалтерського обліку.
42. Сутність подвійного запису та його роль у бухгалтерському обліку.
43. Поняття кореспонденції рахунків.
44. Бухгалтерська проводка: сутність, значення.
45. Рахунки бухгалтерського обліку. Кореспонденція рахунків.
46. Обчисленні кінцевого сальдо активних рахунків.
47. Обчисленні кінцевого сальдо пасивних рахунків.
48. Бухгалтерський документ: сутність, види, призначення.
49. Первинний документ, порядок його складання.
50. Реквізити облікових документів.
51. Облікові реєстри: сутність, види, призначення.
52. Бухгалтерський баланс: визначення, структура, звітний період для його складання.
53. Мета складання бухгалтерського балансу.
54. Комітет освіти Міжнародної федерації бухгалтерів (КО МФБ), його основні стратегії.

55. Типи положень , що розробляються КО МФБ.
56. Цінності та відносини в програмах професійної бухгалтерської освіти.
57. Вимоги міжнародних стандартів освіти щодо поведінки професійних бухгалтерів.
58. Характеристика програми професійних цінностей, етики та відносин Міжнародних стандартів освіти для професійних бухгалтерів.
59. Мета Міжнародних Стандартів Освіти для професійних бухгалтерів.
60. Цілі Міжнародних Стандартів Освіти для професійних бухгалтерів.
61. Законодавчо-нормативна база, що регулює професійну діяльність бухгалтерів .
62. Кодекс етики професійних бухгалтерів: призначення, загальна характеристика.
63. Регламентация професійної етики аудиторів (контролерів) в Україні.
64. Міжнародний Кодекс етики професійних бухгалтерів.
65. Громадські інтереси, що визначають стандарти бухгалтерської професії.
66. Чинники, на яких базується професіоналізм бухгалтерів і аудиторів для задоволення громадських інтересів .
67. Застосування Кодексу етики професійних бухгалтерів (аудиторів) в Україні .
68. Чесність як один із фундаментальних професійних принципів бухгалтерів .
69. Об'єктивність як один із фундаментальних професійних принципів бухгалтерів .
70. Професійна компетентність та належна ретельність в діяльності професійних бухгалтерів.
71. Конфіденційність - зобов'язання професійних бухгалтерів.
72. Характеристика принципу професійної поведінки бухгалтера.
73. Загрози щодо дотримання бухгалтерами фундаментальних принципів.
74. Сутність гармонізації систем бухгалтерського обліку.
75. Стандартизація систем бухгалтерського обліку.
76. Необхідність застосування єдиних міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.
77. Переваги застосування Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.
78. Показники, що характеризують національну систему бухгалтерського обліку.
79. Мета створення Комітету з Міжнародних Стандартів бухгалтерського обліку.
80. Необхідність класифікації моделей бухгалтерського обліку.
81. Особливості Британо - американської моделі обліку.
82. Континентальна модель бухгалтерського обліку.
83. Діяльність Міжнародної федерації бухгалтерів.

84. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку, етапи процесу розробки/

85. Фактори, що впливають на створення і функціонування національних систем бухгалтерського обліку.

6. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

У процесі вивчення дисципліни «Бухгалтерський облік в системі економічних відносин» студент виконує контрольну роботу, що містить два теоретичні питання та задачу-ситуацію. Номер варіанта контрольної роботи студент вибирає за першою літерою свого прізвища (табл. 3).

Таблиця 3

Перша літера прізвища	Варіант контрольної роботи	Перша літера прізвища	Варіант контрольної роботи
А	1	О	16
Б	2	П	17
В	3	Р	18
Г	4	С	19
Д	5	Т	20
Е	6	У	21
Є	7	Ф	22
Ж	8	Х	23
З	9	Ц	24
І	10	Ч	25
Й	11	Ш	26
К	12	Щ	27
Л	13	Ю	28
М	14	Я	29
Н	15		30

Перше і друге питання контрольної роботи характеризують оволодіння теоретичним матеріалом дисципліни Бухгалтерський облік в системі економічних відносин. Практична частина варіанту контрольної роботи – задача-ситуація. Це завдання (в залежності від варіанту) може містити розрахунки, формулювання визначень окремих категорій, а також аналіз статей і фактів господарської діяльності підприємств з метою правильної їх класифікації і відображення у фінансовій звітності.

7. ВАРІАНТИ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Варіант 1

1. Посадові інструкції як регламентація дій службових осіб при виконанні обов'язків.

2. Необоротні активи, їх види і характеристика.

Задача – ситуація.

Необхідно визначити, які із перерахованих фактів господарського життя повинні бути зареєстровані в бухгалтерському обліку, а які ні. Результати занести в таблицю.

Факти господарського життя	Реєструються	Не реєструються
1.Продаж одного із автомобілів, що належить організації		
2.Виплата заробітної плати		
3.Приготування чаю		
4.Переміщення працівників по офісу		
5.Нарахування штрафу за забруднення навколишнього середовища		
6.Оплата штрафу		

Варіант 2

- 1.Причини появи облікових записів на матеріальних носіях.
- 2.Господарська операція: сутність, види.

Задача – ситуація.

Баланс ТОВ «Мрія» на 31.12.20АА р. (у. о.) поданий в таблиці.

Актив		Пасив	
Основні засоби	200	Статутний капітал	500
Поточні рахунки в національній валюті	300		
Разом	500	Разом	500

У жовтні 200Б р. була здійснена господарська операція – придбано обладнання на суму 100 (у.о.)

Необхідно скласти баланс підприємства на 31.10 . 20ББ р.

Варіант 3

- 1.Посадова інструкція: призначення, характеристика основних розділів .
- 2.Елементи методу бухгалтерського обліку.

Задача – ситуація.

Виберіть із запропонованого списку джерела засобів , які слід занести в пасив балансу. Результати занести в таблицю .

Статті	Акціонерний капітал	Довгострокова заборгованість	Короткострокова заборгованість
1.Нерозподілений прибуток звітного року			
2.Кредит банку, отриманий на розширення виробництва терміном на 10 років			
3.Фінансова допомога, отримана від ТОВ «Сатурн» на 4 місяці			
4.Облігації підприємства з терміном погашення 15 років, продані на фондовій біржі			
5.Борг по заробітній платі працівникам			

Варіант 4

1. Предмет бухгалтерського обліку.
2. Документація як елемент методу бухгалтерського обліку.

Задача – ситуація.

Складіть баланс ТОВ «Кадр» на 31.12.20AA р. згідно наведених даних (у.о.). Результати занести в таблицю.

1. Грошові кошти на поточному рахунку в банку в національній валюті – 80 ;
2. Виробничі запаси - 20 ;
3. Дебіторська заборгованість -30 ;
4. Основні засоби - 70 ;
5. Зобов'язання кредиторам -90 ;
6. Внески засновників підприємства - 110 ;

Баланс ТОВ «Кадр» на 31.12.20AA р (у.о.)

Актив	Сума	Пасив	Сума
БАЛАНС		БАЛАНС	

Варіант 5

1. Об'єкти бухгалтерського обліку та їх характеристика.
2. Кореспонденція рахунків. Кореспондуючі рахунки.

Задача – ситуація.

1. Складіть баланс ТОВ «Кадр» на 31.12.20AA р. згідно наведених даних (у.о.). Результати занести в таблицю.

1. Грошові кошти на поточному рахунку в банку в національній валюті – 50 ;
2. Виробничі запаси - 50 ;
3. Дебіторська заборгованість -30 ;
4. Основні засоби - 1170 ;
5. Зобов'язання кредиторам -190 ;
6. Внески засновників підприємства - 1110 ;

Баланс ТОВ «Кадр» на 31.12.20AA р (у.о.)

Актив	Сума	Пасив	Сума
БАЛАНС		БАЛАНС	

2. Складіть балансове рівняння для даного випадку.
Засоби = Зобов'язання + Власний капітал ;

Варіант 6

1. Метод бухгалтерського обліку.
2. Бухгалтерська проводка (проведення).

Задача – ситуація.

1. Заповніть пропуски у тексті.

« Підприємство отримує свої засоби або за рахунок власних внесків засновників підприємства, або за рахунок .....»

2. Обґрунтуйте запис.

Варіант 7

1. Подвійний запис як елемент методу бухгалтерського обліку .
2. Розрахунок кінцевого сальдо активних рахунків .

Задача – ситуація.

Необхідно визначити : які із перерахованих статей відносяться до активів, а які - до зобов'язань і власного капіталу . Результати занести в таблицю.

Статті	Активи	Зобов'язання	Власний капітал
1.Обладнання			
2.Миючі засоби			
3.Нарахована заробітна плата працівникам кафетерію			
4.Транспортні засоби			
5.Орендна плата			
6.Заборгованість постачальникам за матеріали, що надійшли від них			
7.Поточний рахунок в банку в національній валюті			
8.Капітал , інвестований в бізнес його власниками			
9.Готова продукція			

Варіант 8

1. Бухгалтерські рахунки: призначення, побудова.
2. Спосіб відображення в бухгалтерському обліку господарської діяльності.

Задача – ситуація.

«Величина засобів підприємства завжди (більше суми його зобов'язань і власного капіталу / дорівнює їй / менше її).»

- 1.Сформулюйте правильну відповідь.
- 2.Обґрунтуйте її .

Варіант 9

1. Облікові записи і облікові реєстри.
2. Законодавчо - нормативне регулювання в Україні порядку створення бухгалтерських документів.
- 3.

Задача – ситуація.

Необхідно визначити: які із перерахованих статей відносяться до активів, а які - до зобов'язань і власного капіталу . Результати занести в таблицю.

Статті	Активи	Зобов'язання	Власний капітал
1.Сировина			
2.Машини та обладнання			
3.Комісійна винагорода продавцям			
4.Витрати на утримання офісу			
5.Нарахована заробітна плата працівникам			
6.Займи , отримані для бізнесу			
7.Заборгованість постачальникам за матеріали, що надійшли від них			
8. Поточний рахунок в банку в іноземній валюті			
9.Резервний капітал .			

Варіант 10

1. Бухгалтерський баланс .
2. Структура активних рахунків .

Задача – ситуація.

Необхідно визначити : які із перерахованих статей відносяться до активів, а які - до зобов'язань і власного капіталу . Результати занести в таблицю.

Статті	Активи	Зобов'язання	Власний капітал
1.Виробничі запаси			
2.Транспортні засоби			
3.Будинки та споруди .			
4.Короткострокові кредити банків			
5.Короткострокові векселі видані в національній валюті			
6.Заборгованість за розрахунками з постачальниками та підрядниками			
7.Комісійна винагорода продавцям			
8.Займи , отримані для бізнесу			
9.Розрахунки за виплатами працівникам			
10.Статутний капітал .			
11.Додатковий капітал			
12.Неоплачений капітал			

Варіант 11

1. «Трактат про рахунки і записи» – перша друкована книга з бухгалтерського обліку .
- 2.Європейська модель бухгалтерського обліку .

Задача – ситуація.

Нижче наведені види активів. Одна із цих статей не відповідає назві рубрики. Вкажіть яка.

Оборотні активи

Грошові кошти;
Короткострокові фінансові вкладення;

Рахунки замовників;
 Сировина;
 Витрати майбутніх періодів;
Необоротні активи
 Земля;
 Будинки;
 Готова продукція;
 Машини і обладнання;
 Транспортні засоби;
 Прилади та інвентар;
 Нематеріальні активи

Варіант 12

1. Бухгалтерський облік як наука.
2. Організація бухгалтерського обліку відповідно до вимог Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.

Задача – ситуація.

Необхідно визначити, які із перерахованих фактів господарського життя повинні бути зареєстровані в бухгалтерському обліку, а які ні. Результати занести в таблицю.

Факти господарського життя	Реєструються	Не реєструються
1.Продаж одного із автомобілів, що належить організації		
2.Виплата заробітної плати		
3.Приготування чаю		
4.Переміщення працівників по офісу		
5.Нарахування штрафу за забруднення навколишнього середовища		
6.Оплата штрафу		

Варіант 13

1. Облік у Стародавньому світі.
2. Діяльність ради з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.

Задача – ситуація.

Італійський вчений Д.Манчині розділив усі рахунки на «живі» і «мертві». Така класифікація зберігалася до початку ХХ ст. під назвою рахунків персональних і матеріальних.

Необхідно пояснити: які рахунки «живі» , а які «мертві».

Варіант 14

1. Розвиток західних шкіл бухгалтерського обліку.
2. Міжнародна федерація бухгалтерів (МФБ) та її роль у розвитку і вдосконаленні бухгалтерської професії на міжнародному рівні.

Задача – ситуація.

Виберіть із запропонованого списку джерела засобів , які слід занести в пасив балансу. Результати занести в таблицю.

Статті	Акціонерний капітал	Довгострокова заборгованість	Короткострокова заборгованість
1. Нерозподілений прибуток звітного року			
2. Кредит банку, отриманий на розширення виробництва терміном на 10 років			
3. Фінансова допомога, отримана від ТОВ «Сатурн» на 4 місяці			
4. Облігації підприємства з терміном погашення 15 років, продані на фондовій біржі			
5. Борг по заробітній платі працівникам			
6. Резервний капітал			

Варіант 15

1. Економічний суб'єкт – складна система управління.
2. Оперативний (оперативно - технічний) облік .

Задача – ситуація.

Греки і римляни виконували розрахунки за допомогою спеціальної дошки –абак. Абак був розділений на полоски, в які вставляли камінці.

Необхідно вказати :

1. Яку назву мали камінці.
2. Назву розрахункової операції, що була отримана від назви камінців.

Варіант 16

1. Функції управління та їх інформаційні потреби.
2. Характерні особливості бухгалтерського обліку.

Задача – ситуація.

Марк Порцій Катон (234-139 рр. до н.е.) в трактаті «Землеробство» писав : «Господар...повинен підвести рахунок грошам, хлібу, тому, що приготовлено на корм скотині, вину, маслу: підрахувати , що він продав, що стягнуто, що залишається, що є на продаж. Надійні забезпечення і слід прийняти як надійні ; все решта привести в ясність . Чого на рік не вистачає ,те купити; чого є надлишок , те продати; що необхідно зробити з підряду, здати ... Він повинен оглянути скотину ; влаштувати розпродаж : продати масло, якщо воно в ціні; вино, лишній хліб продати, старих волів, пошкоджену скотину, пошкоджених овець, шерсть, шкури, стару повозку, залізний брукт, старезного раба, хворобливого раба, продати взагалі все лишнє. Господарю любо продавати, а не купувати «.

Необхідно визначити: які елементи методу бухгалтерського обліку описав Катон?

Варіант 17

1. Господарський облік, його види і місце в системі управління економічними суб'єктами .

2. Характерна риса професії бухгалтера – діяти в інтересах громадськості

Задача – ситуація.

1. Заповніть пропуски у тексті.

«Підприємство отримує свої засоби або за рахунок власних внесків засновників підприємства, або за рахунок .....

2. Обґрунтуйте запис.

Варіант 18

1. Статистичний облік як джерело фінансової управлінської інформації.

2. Господарські засоби - об'єкт бухгалтерського обліку.

Задача – ситуація.

«Величина засобів підприємства завжди (більше суми його зобов'язань і власного капіталу / дорівнює їй / менше її).»

1. Сформулюйте правильну відповідь.

2. Обґрунтуйте її .

Варіант 19

1. Права, обов'язки і відповідальність службових осіб, які здійснюють ведення бухгалтерського обліку на підприємствах, в установах і організаціях.

2. Джерела формування господарських засобів. Види, характеристика.

Задача – ситуація.

В одному із афоризмів китайського мислителя Конфуція сказано:

Лише та помилка,

Що не виправляється.

Необхідно визначити: чи є в бухгалтерському обліку такі документи, в яких не допускається виправлення помилок? Відповідь обґрунтувати.

Варіант 20

1. Здібності, що забезпечують успішність професійної діяльності бухгалтера.

2. Характеристика основних господарських процесів.

Задача – ситуація.

В Єгипті облікові записи велись на папірусі або пальмових гілках, а у Вавилоні – на глиняних табличках.

Необхідно визначити: в якому із цих реєстрів було простіше виправляти помилки і як?

Варіант 21

1. Американська модель бухгалтерського обліку.

2. Користувачі бухгалтерської фінансової інформації та їх інформаційні потреби.

Задача – ситуація.

Визначте можливі групи користувачів бухгалтерської звітності та їх інформаційні потреби. Заповніть пропуски в таблиці, що приведена нижче.

Група користувачів	Інтереси користувачів
1.Інвестори	Окупність вкладених коштів. Зростання сукупної вартості організації.
2.	Охорона праці. Ставки оплати праці Частка вкладу працівників у збільшення благополуччя фірми в порівнянні з часткою власників.
3.Кредитори	
4.Постачальники і торгові кредитори	
5.Клієнти і покупці	
6.	Податкові оцінки і господарська статистика
7.Суспільство	

Варіант 22

- 1.Професійна поведінка як принцип діяльності професійного бухгалтера.
- 2.Бухгалтерська професія та її роль у суспільстві.

Задача – ситуація.

«Величина засобів підприємства завжди (більше суми його зобов'язань і власного капіталу / дорівнює її / менше її).»

- 1.Сформулюйте правильну відповідь.
- 2.Обґрунтуйте її .

Варіант 23

- 1.Конфіденційність та належна ретельність – фундаментальні принципи діяльності професійного бухгалтера.
- 2.Балансове рівняння.

Задача – ситуація.

- 1.Заповніть пропуски у тексті .
« Підприємство отримує свої засоби або за рахунок власних внесків засновників підприємства, або за рахунок ..... «
2. Обґрунтуйте запис.

Варіант 24

- 1.Чесність і об'єктивність – складові фундаментальних принципів діяльності професійного бухгалтера.
- 2.Бухгалтерський баланс, його побудова .

Задача – ситуація.

В «Евгении Онегине» у О.С.Пушкіна є такі рядки :

*Онегин шкафы отворил :
В одном нашел тетрадь расхода ,
В другом наливки целый строй ,*

*Кувшины с яблочной водой
И календарь осьмого года :
Старик, имея много дел,
В иные книги не глядел .*

Необхідно визначити (дати обгрунтований висновок): чи вірно О.С.Пушкін називає книгою « *тетрадь расхода* » ?

Варіант 25

- 1.Фундаментальні принципи діяльності професійного бухгалтера.
2. Облікові регістри, їх призначення , види .

Задача – ситуація.

Складіть баланс ТОВ « Кадр» на 31.12.20АА р. згідно наведених даних (у о.) . Результати занести в таблицю .

- 1.Грошові кошти на поточному рахунку в банку в національній валюті – 980 ;
- 2.Виробничі запаси - 520;
- 3.Дебіторська заборгованість - 73 ;
- 4.Основні засоби -2570;
5. Зобов'язання кредиторам - 1190;
- 6.Внески засновників підприємства - 3610;

Баланс ТОВ « Кадр» на 31.12.20АА р (у.о.)

Актив	Сума	Пасив	Сума
БАЛАНС		БАЛАНС	

Варіант 26

1. Кодекс етики професійних бухгалтерів : призначення і структура.
2. Носії бухгалтерської інформації : види, характеристика.

Задача – ситуація.

Виберіть із запропонованого списку джерела засобів , які слід занести в пасив балансу. Результати занести в таблицю .

Статті	Акціонерний капітал	Довгострокова заборгованість	Короткострокова заборгованість
1.Нерозподілений прибуток звітного року			
2.Кредит банку, отриманий на розширення виробництва терміном на 10 років			
3.Фінансова допомога, отримана від ТОВ «Сатурн» на 4 місяці			
4.Облігації підприємства з терміном погашення 15 років, продані на фондовій біржі			
5.Борг по заробітній платі працівникам			

Варіант 27

1. Професійні цінності, етика та ставлення , що визначені Міжнародними стандартами освіти професійних бухгалтерів.
2. Реквізити облікових документів .

Задача – ситуація.

Виберіть із запропонованого списку джерела засобів, які слід занести в пасив балансу. Результати занести в таблицю.

Статті	Акціонерний капітал	Довгострокова заборгованість	Короткострокова заборгованість
1.Борги підприємства постачальникам товарно-матеріальних цінностей.			
2.Нерозподілений прибуток звітного року			
3.Борги клієнтів підприємству			
4.Заборгованість підприємства бюджету по податках			
5.Капітал, внесений засновниками підприємства			
6.Аванси , видані підрядникам			

Варіант 28

1. Навички , які потрібні професійним бухгалтерам у відповідності до Міжнародних стандартів освіти професійних бухгалтерів.
2. Первинний бухгалтерський документ: сутність, правила складання.

Задача – ситуація.

Баланс ТОВ «Мрія» на 31.12.20AA р. (у. о.) поданий в таблиці.

Актив		Пасив	
Основні засоби	1200	Статутний капітал	3500
Поточні рахунки в національній валюті	2300		
Разом	3500	Разом	3500

У січні була здійснена господарська операція – придбано обладнання на суму 2100 (у.о.)

Необхідно скласти баланс підприємства на 31.01. 20AA р.

Варіант 29

1. Міжнародні стандарти освіти для професійних бухгалтерів: призначення , сфера застосування .
2. Бухгалтерський документ : визначення і використання в бухгалтерському обліку .

Задача – ситуація.

Необхідно визначити, які із перерахованих фактів господарського життя повинні бути зареєстровані в бухгалтерському обліку, а які ні. Результати занести в таблицю.

Факти господарського життя	Реєструються	Не реєструються
1.Продаж готової продукції		
2.Нарахування заробітної плати		
3.Прийняття податкового кодексу		
4.Переміщення працівників по офісу		
5.Нарахування штрафу за забруднення навколишнього середовища		
6.Оплата штрафу		
7. Рівень кваліфікації працівників підприємства .		

Варіант 30

1. Комітет з питань освіти Міжнародної федерації бухгалтерів, його роль у вдосконаленні освіти та розвитку професійних бухгалтерів.
2. Структура пасивних рахунків.

Задача – ситуація.

Нижче наведені види активів. Є статті, що не відповідають назві рубрики.

Вкажіть які.

Оборотні активи

- Грошові кошти;
- Довгострокові фінансові вкладення;
- Рахунки замовників;
- Сировина;
- Витрати майбутніх періодів;

Необоротні активи

- Земля;
- Будинки;
- Готова продукція;
- Машини і обладнання;
- Транспортні засоби;
- Прилади та інвентар;
- Нематеріальні активи;
- Малоцінні та швидкозношувані предмети.

8. ОФОРМЛЕННЯ СПИСКУ ВИКОРИСИТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.

Виконання контрольної роботи потребує самостійного опрацювання літературних джерел та складання його списку з належним його оформленням.

Список використаної літератури та інших джерел інформації необхідно наводити у певній послідовності, яка б відповідала бібліографічним стандартам. Спочатку наводяться законодавчі акти, прийняті Верховною Радою України і Президентом України. Далі у хронологічній послідовності зазначаються нормативні документи, постанови Кабінету міністрів України. Після розміщуються нормативні документи з питань бухгалтерського обліку, оподаткування, контролю, фінансової звітності та інші (положення, методичні

рекомендації, інструкції), затверджені органами виконавчої влади, державного і господарського управління, місцевого самоврядування.

Літературні джерела (підручники, посібники, монографії, журнальні статті) наводяться у алфавітному порядку за прізвищами авторів. Кожне джерело показується в такій послідовності: порядковий номер у списку, прізвище і ініціали автора, назва літературного джерела (для статті: заголовок, назва збірника чи журналу, його номер) місце видання, видавництво і рік видання, кількість сторінок.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [Електронний ресурс]: від 16.06 1999, № 996 – XIV // Верховна Рада України. : офіційний веб-портал. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>. - Назва з екрану.

2. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування: Наказ Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 року N 291 (зі змінами і доповненнями).

3. Про затвердження Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: Наказ Міністерства фінансів України від 24 травня 1995 року N 88.

4. Бриттон, Э, Ватерсон, К. Вводный курс по бухгалтерскому учету, удиту, анализу. Самоучитель: Пер.с англ. И.А.Смирновой / Под ред.проф. Я.В.Соколова.- М.: Финансы и статистика, 1998.-328 с.

5. Бухгалтерський облік : метод. вказівки до практ. занять для студ. напр. підготов. 6.030509 "Облік і аудит" ден. та заоч. форм навч. / уклад. : Н. І. Беренда, О. С. Щербина ; Нац. ун-т харч. технол. - К. : НУХТ, 2011. - 36 с

6. Бухгалтерський облік : метод. рекомендації до вивч. дисц. та викон. контрол. роботи для студ. освіт. ступ. "Бакалавр" галузей знань 05 "Соціальні та поведінкові науки", 07 "Управління та адміністрування", 24 "Сфера обслуговування" ден. та заоч. форм навч. / уклад.: Л. М. Чернелевський; Нац. ун-т харч. технол. - К. : НУХТ, 2016. - 16 с.

7. Кодекс Етики професійних бухгалтерів. Редакція 2012 р.-Київ,2014.- 172 с.

8. Кучеренко, Т. Викладання дисципліни Бухгалтерський облік в контексті сучасної економічної теорії та практики управління / Т. Кучеренко // Бухгалтерський облік і аудит. - 2015. -№ 1. - С. 41-46.

9. Легенчук, С.У пошуках мети науки про бухгалтерський облік / С. Легенчук // Бухгалтерський облік і аудит. - 2011. - № 12. - С. 39-44.

10. Малькова, Т.Н. Древняя бухгалтерия: какой она была ?- М.: Финансы и статистика, 1995.-304 с: ил.

11. Міжнародні стандарти освіти для професійних бухгалтерів / перекл.з англ. за ред. Н. Непийводи./-К.: Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України,2004.-78 с.

12. М.И.Кутер. Бухгалтерский учет: основы теории. Учебное пособие.-М.: “Экспертное бюро- М”, 1997.- 496 с.
13. Соколов, Я.В. Бухгалтерский учет: от истоков до наших дней: Учебн. пособие для вузов.- М.: ЮНИТИ, 1996.-638 с.: ил.
14. Темчишина, Юлія Леонідівна Бухгалтерський облік (теоретичні основи) : навч. посіб. / Ю. Л. Темчишина. - К. : НУХТ, 2008. - 226 с.
15. Ткаченко, Н. М. Бухгалтерський (фінансовий) облік, оподаткування і звітність : підручник / Н. М. Ткаченко ; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т харч. технол. - 7-ме вид., доп. і перероб. - К. : Алерта, 2016. - 928 с.
16. Чернелевський, Л. М. Бухгалтерський облік : метод. вказівки до вивч. дисц. та викон. контрол. роботи для студ. напряму підготовки 6.030509 "Облік і аудит" заоч., скороченої форм навч. та другої вищ. освіти / Л. М. Чернелевський ; Нац. ун-т харч. технол. - К. : НУХТ, 2009. - 23 с.
17. Чернелевський, Л. М. Бухгалтерський облік : курс лекцій для студентів за напрямом підготовки 6.030509 "Облік і аудит" усіх форм навчання / Л. М. Чернелевський, Н. І. Беренда, О. С. Щербина ; Нац. ун-т харч. технол. - К. : НУХТ, 2012. - 139 с.
18. Янчева, Л. М. Бухгалтерський облік : навч. посіб. у структурно-логічних схемах / Л. М. Янчева, Г. С. Дергільова , І. В. Нестеренко . - Х. : ХДУХТ, 2011. - 258 с.

Приклади бібліографічного опису**Книги:***Один автор*

Ткаченко, Н. М. Бухгалтерський (фінансовий) облік, оподаткування і звітність [Текст] : підручник / Н. М. Ткаченко ; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т харч. технол. - 7-ме вид., доп. і перероб. - К. : Алерта, 2016. - 928 с.

Два автори

Голов, С. Ф. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами: приклади та коментарі [Текст] : Практ. посіб. / С. Ф. Голов, В. М. Костюченко. - К. : Лібра, 2004. - 880 с.

Три автори

Янчева, Л. М. Бухгалтерський облік [Текст] : навч. посіб. у структурно-логічних схемах / Л. М. Янчева, Г. С. Дергільова, І. В. Нестеренко. - Х. : ХДУХТ, 2011. - 258 с.

Чотири і більше авторів

Бухгалтерський облік у галузях економіки : Підруч. / В. Б. Захожай, М. Ф. Базась, М. М. Матюха, В. М. Базась ; За ред. В. Б. Заходжая, М. Ф. Базася. - К. : МАУП, 2005. - 968 с.

Книга за редакцією

Міжнародні стандарти фінансової звітності-2009.:Переклад з англ. / за ред.С.Ф.Голова,-Том1.-К.: Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України ,2009.-1608 с.

Монографія:

Фінансово-господарська діяльність підприємств харчової промисловості в умовах глобальної інформатизації : Колективна монографія / За ред. канд. екон. наук., проф.Л.М.Чернелевського.-К.:НУХТ,2015.-215 с.

Частина з монографії

Духновська, Л.М. Особливості формування облікової політики підприємства з урахуванням МСФЗ / Л.М.Духновська // Фінансово-господарська діяльність підприємств харчової промисловості в умовах глобальної інформатизації: кол. моногр. - К.:НУХТ,2015.-215 с.

Перекладне видання

Управлінський облік / Дон Р.Хенсен, Меріен М.Моувен, Небіл С.Еліас, Девід У.Сенков. пер.з англ.5-го канад.вид.О.Григораша, О.Рахубовського, Н.Краснік та ін. Наук.ред.пер.Н.П.Краснік.- К.: Міленіум,2002.-974 с.

Статті зі збірників, журналів

Вольська, В. В. Бухгалтерський облік як складова системи управління підприємством / В. В. Вольська // Економіка АПК. — 2012. — № 8 (214). — С. 48-52.

Курси, конспекти лекцій, методичні рекомендації

Чернелевський, Л. М. Бухгалтерський облік : курс лекцій для студентів за напрямом підготовки 6.030509 "Облік і аудит" усіх форм навчання / Л. М. Чернелевський, Н. І. Беренда, О. С. Щербина ; Нац. ун-т харч. технол. - К. : НУХТ, 2012. - 139 с.

Бухгалтерський облік : метод. рек. до практичних занять для студ. напр. підготов. 6.030504 "Економіка підприємства", 6.030510 "Товарознавство і торгівельне підприємництво", 6.030505 "Управління персоналом та економіка праці", 6.030601 "Менеджмент" / уклад. : Л. В. Момот, О. В. Овдій, С. Ю. Скоморохова ; Нац. ун-т харч. технол. - К. : НУХТ, 2012. -137 с.

Осадча, Г. Г. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством : курс лекцій для студ. освітнього ступеня "магістр" спец. 071 "Облік і оподаткування" спеціаліз. "Облік і аудит" денної та заочної форм навч. / Г. Г. Осадча. — К. : НУХТ, 2016. — 149 с. — каф. обліку і аудиту.

Електронні ресурси:

Віддаленого доступу:

Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [Електронний ресурс]: від 16.06 1999, № 996 – XIV // Верховна Рада України. : офіційний веб-портал. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>. - Назва з екрану.